

DIGITÁLNÍ A INFORMAČNÍ AGENTURA_

Export z Národní architektury eGovernmentu ČR

Obsah

Implementace povinností dle zákona o právu na digitální služby	3
<i>Návrhy implementace jednotlivých povinností</i>	3
<i>Návrhy směřující k úpravě ZoPDS</i>	4
<i>Časté otázky k ZoPDS</i>	5

Implementace povinností dle zákona o právu na digitální služby

Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby (dále také jako "ZoPDS") upravuje právo fyzických a právnických osob na poskytnutí digitálních služeb orgány veřejné moci při výkonu jejich působnosti, právo fyzických a právnických osob činit digitální úkony, povinnost orgánů veřejné moci poskytovat digitální služby a přijímat digitální úkony a některá další práva a povinnosti související s poskytováním digitálních služeb.

Jedná se o práva klientů, které musí orgány veřejné moci respektovat a učinit veškeré kroky, aby umožnily tato práva klientům využívat.

Návrhy implementace jednotlivých povinností

Digitální a informační agentura založila meziresortní pracovní skupinu pro definici a návrh implementačních pravidel jednotlivých paragrafů ZoPDS. Výsledky této pracovní skupiny byly projednány a schváleny Radou vlády pro informační společnost.

Každé implementační doporučení obsahuje kromě samotných doporučení také návrhy na legislativní úpravu ZoPDS a odlišná stanoviska členů pracovní skupiny.

Jednotlivá implementační doporučení dle paragrafového členění ZoPDS:

- § 2 - Uživatel digitální služby a § 3 - Právo na digitální službu
 - § 4 - Právo činit digitální úkon
 - § 5 - Právo na osvědčení digitálního úkonu
- § 6 - Právo na nahrazení úředně ověřeného podpisu nebo uznávaného elektronického podpisu
 - § 7 - Právo na využívání údajů
- § 8 - Právo na zápis práva, povinnosti nebo právní skutečnosti
 - § 9 - Právo na prokázání právní skutečnosti
 - § 10 - Právo na zápis kontaktního údaje
- § 11 - Právo na informace v souvislosti s poskytováním digitálních služeb
- § 12 a 12a - Právo na elektronickou identifikaci a § 13 - Technologická neutralita
 - § 14 - Přejícná ustanovení

Kromě členění na jednotlivé paragrafy a implementační doporučení k nim, je možné využít i členění dle následujících celků, které jsou blíže popsány na samostatných stránkách, a které má orgán veřejné moci také povinnost plnit:

- Evidence služeb a úkonů
 - [Inventarizace služeb úřadům neboli naplnění katalogu služeb](#)
 - [Vytvoření plánu digitalizace](#)
 - [Revize agend veřejné správy v registru práv a povinností](#)
 - [Zápis pomocí agendového informačního systému RPP působnostní](#)
 - Revize rejstříku informačních systémů veřejné správy
- Poskytnutí elektronických obslužných kanálů s důrazem na samoobsluhu
 - [Samoobslužný portál](#)
 - [Datové schránky](#)
 - [CzechPOINT](#)
 - [Dokumenty s elektronickým podpisem](#)
- Využití centrálních sdílených služeb eGovernmentu
 - [Jednotné přihlášení klienta](#)
 - [Využití referenčního rozhraní pro získání všech dostupných údajů klienta](#)

- **Využití základních registrů pro získání státem garantovaných údajů včetně notifikací o změnách**
 - Využití rozhodnutí a právních skutečností v registru práv a povinností
- **Využití eGSB/ISSS pro získání garantovaných údajů jiných agend o klientovi**
 - **Komunikační infrastruktura pro bezpečné sdílení údajů**
- Splnění pravidel využívání a správy služeb či údajů
 - **Evidence údajů o klientech**
 - logování (zpětné prokázání projevu vůle)
 - Centralizované zveřejňování inteligentních formulářů
 - **Vydávání osvědčení (doručenka) o digitálním úkonu**
 - Umožnění úředně ověřeného podpisu v elektronické formě

Návrhy směřující k úpravě ZoPDS

Návrhy směřující k úpravě § 4

- Přehodnocení, zda mají být veškeré digitální úkony dostupné všemi vyjmenovanými kanály
- Upravit či dovysvětlit rozpor mezi § 14 odst. 7 ZoPDS a § 8a odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb.
- Vypuštění věty druhé z ustanovení § 4 odst. 3 ZoPDS, podle níž formát, strukturu a obsah formuláře stanoví orgán veřejné moci zveřejněním

Návrhy směřující k úpravě § 5

- Výslovném stanovení toho, že oznámení předávané do datové schránky a potvrzení o doručení dokumentu na elektronickou adresu budou považovány za osvědčení ve smyslu § 5 ZoPDS
- Vyjasnění povinnosti poskytnout osvědčení bezodkladně za situace, kdy OVM nezná volbu uživatele o prostředku k poskytnutí osvědčení
- Vyjasnění skutečnosti, zda OVM, kteří nejsou veřejnoprávními původci vystavují osvědčení až na základě žádosti uživatele a případně pro obě skupiny zakotvit, že osvědčení vystavují až na základě žádosti uživatele
- Vyjasnění které OVM vydává uživateli služby osvědčení, pokud mezi poskytnutím digitální služby stojí další strana Typicky se jedná o přenesenou působnost či poskytování služeb na víceagendovém portále Stejná nejasnost však panuje i při poskytování služby na kontaktním místě veřejné správy
- Výslovným zakotvením toho, že uživatel učinil volbou kanálu digitálního úkonu cestu, kterou se mu má zpět doručit osvědčení a to včetně samoobslužného portálu
- Vytvoření nového práva o možnost nahlížení na celý proces vyřizování služby

Návrhy směřující k úpravě § 7

- Mělo by být zváženo, zda možnost udělit souhlas uživatele údajů není obsolentní vzhledem k současnému zákonnému přístupu ke zpřístupňování údajů v základních registrech
- Měl by být vyjasněn poměr mezi výčty různých údajů, skutečností či dalších dokladů ve zvláštních právních předpisech vyžadovaných k doložení v rámci podání a § 7 a § 9 ZoPDS
- Měla by být zvážena novelizace agendových předpisů, z nichž některé mohou nadbytečně výslovně požadovat předložení údajů, které jsou jinak dostupné OVM v základních registrech či agendových informačních systémech
 - Již jednou RVIS uloženo ke zpracování MVČR jako tzv DEPO 3

Návrhy směřující k úpravě § 9

- Měla by být zvážena novelizace agendových předpisů, z nichž některé mohou nadbytečně výslovně požadovat předložení rozhodnutí, dokladu, průkazu, osvědčení nebo jiného údaje, které jsou jinak dostupné OVM v základních registrech či agendových informačních systémech
 - Již jednou RVIS uloženo ke zpracování MVČR jako tzv DEPO 3
- V souvislosti s předchozím bodem by také měl být vyjasněn poměr mezi výčty různých údajů, skutečností

či dalších dokladů ve zvláštních právních předpisech vyžadovaných k doložení v rámci podání a § 7 a § 9 ZoPDS

- Lze zvážit vypuštění § 9 odst 1 písm a) s ohledem na to, že tuto situaci již řeší § 7 odst 1

Časté otázky k ZoPDS

Dotaz	Odpověď DIA
<p>Úkony klienta související s požadavkem OVM na uhrazení nákladů (např. za kontrolní nákupy, odebrané vzorky atd.) zatím nedigitalizujeme a předpokládáme, že stačí zaslání platebních údajů klientovi. Je to tak správně?</p>	<p>Pokud je poplatek spojen s vyřizováním digitální služby, musí být dle požadavků Národní architektury eGovernmentu poskytnuta klientovi platební brána platební brána.</p> <p>Nejedná-li se o digitální službu, může být poplatek hrazen i jinými způsoby, například zasláním platebních údajů.</p> <p>Upozorňujeme také, že ze zákona (§ 9 zákona č. 634/2004 Sb.) je povinnost poskytnout slevu 20% na poplatek, pokud je podání učiněno na elektronickém formuláři.</p>

Dotaz	Odpověď DIA
<p>Jak přistupovat k formulářům, kde jsou pro podání formuláře vyžadovány podpisy dalších osob? Tzn. uživatel podává formulář sám za sebe, ale součástí formuláře jsou souhlasné podpisy dalších osob. Může jít i o případ, kdy se ztotožní osoba, oprávněná jednat za člena statutárního orgánu, nicméně, zákon vyžaduje podpis člena statutárního orgánu (Bude v takovém případě součástí formuláře v platformě příloha „plná moc“?). Další situace: Vzor formuláře daný vyhláškou vyžaduje podpis vlastníka, formulář může však odeslat pouze osoba odlišná od vlastníka – jak bude řešeno – bude nutné přikládat přílohu s podpisem vlastníka?</p>	<p>V digitálních službách nejsou žádné podpisy v klasickém pojetí zapotřebí. Podpis je nástrojem vyjádření vůle podepisujícího, což v případě digitálních služeb může být prováděno jinými prostředky. Elektronické formuláře by neměly obsahovat žádné sekce pro podpisové doložky, jejich vyplnění a podání by mělo končit autorizací úkonu.</p> <p>Vámi popisované případy vychází z činnosti v zastoupení (formulář podává osoba, která je k tomuto zmocněna oprávněnou osobou). Oprávnění k této činnosti je obvykle suplováno podpisovou doložkou, která je formou plné moci.</p> <p>Doporučujeme tedy připojení k registru zastupování dle schváleného senátního tisku č. 235 Senát PČR: Detail historie tisku (senat.cz) a definice vzorů oprávnění k zastupování, které nejdříve oprávněná osoba vystaví osobě, která následně formulář podává – pak je celý proces realizovatelný i bez uvedené podpisové doložky. Znamená to samozřejmě i úpravu vašich vyhlášek, které tuto změnu budou akceptovat.</p> <p>Uvedený zákon novelizující zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech vstoupí v účinnost 1.7.2024.</p> <p>Pokud je potřeba více projevů vůle k dané digitální službě (více fikcí podpisů), jde jen o to, že autorizaci úkonu musí provést více osob ve správné roli a služba není dokončená, dokud nebyly provedeny všechny potřebné autorizace.</p>

Dotaz	Odpověď DIA
<p>Poskytování dotací - v rámci Agend A562 a A1482 jsou poskytovány klientům dotace na udržování a využívání genetických zdrojů pro výživu a zemědělství, přičemž právním základem pro poskytování těchto dotací je z obecného hlediska zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství. Nicméně konkrétní podmínky včetně vzorových formulářů pro poskytování dotací stanovují Zásady vydávané MZe. Předmětem dotace jsou 4 podprogramy, každý z nich má odlišné formuláře. Zásady jsou vydávány na období 5 let, a poté se dotační programy mohou měnit. Administrace dotací vztahujících se ke genetickým zdrojům (vyjma A951 - porosty AB) nespádají pod SZIF.</p> <p>Má být součástí RPP a katalogu služeb pouze obecná služba ve smyslu "Poskytování dotací" a k tomu příslušný úkon "Žádost o poskytnutí dotace" nebo je třeba aby každý dotační podprogram měl svůj úkon? Přičemž je nutno brát v potaz, že v případě změny dotačních programů by bylo třeba vždy aktualizovat danou Agendu jak v RPP, tak v katalogu služeb.</p> <p>Úkony týkající se poskytování dotací by měly být součástí té agendy, ke které se vztahují (administrují je pověřené osoby MZe) nebo součástí Agendy A944 Zákona o zemědělství, když právní základ pro poskytnutí dotace se nachází zde?</p>	<p>Obecně má být obsah Registru práv a povinností (RPP) včetně Katalogu služeb veřejné správy (KSVS) pravdivý. Pokud je realita služeb a úkonů složitá, je logické, že složitě bude i ohlášení do RPP a KSVS.</p> <p>Z vašeho popisu tedy vyplývá, že obsahem RPP a KSVS by neměla být jen obecná služba a obecný úkon, ale konkrétní služby a konkrétní úkony. S tím souvisí i administrace jakékoliv změny ze strany ohlašovatele.</p> <p>Co se týče určení agendy, je nutné poskytnout více informací.</p>

Dotaz	Odpověď DIA
<p>Na vzorové agendě s DIA prodiskutujeme správnou strukturu služby, která je správním řízením či probíhá dle kontrolního řádu. Počítáme s tím, že součástí RPP je pouze „optimální průběh služby“, tj. nepočítáme s níže uvedenými žlutě podbarvenými úkony:</p> <p>Žádost nebo podnět na zahájení (klient) nebo zahájení řízení z moci úřední, Rozhodnutí o odložení věci (OVM) Uhrazení správního poplatku (klient) Procesní návrh v zahájeném řízení (klient) Vyjádření k procesnímu návrhu (OVM) Výzva správního orgánu (OVM) Vyjádření (klient) Žádost správnímu orgánu (klient) Vyjádření správního orgánu k žádosti (OVM) Vzdání se práva k úkonu (klient) Podání opravného prostředku (klient) Rozhodnutí o opravném prostředku (OVM) Rozhodnutí (OVM) Vystavení osvědčení/certifikátu atd. (OVM)</p>	<p>Struktura služeb v Katalogu služeb veřejné správy (KSVS) má odpovídat realitě, jak bylo zmíněno u v předchozím bodu. Při evidenci se přistupuje k tomu, že se vybírají jen relevantní úkony, jinak by služby dle správního řádu obsahovaly desítky úkonů. Při rozvaze jaké úkony uvést je kromě praktičnosti (optimálního průběhu služby) nutné také zohlednit § 4 odst. 2 a 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech – tj. referenční data mají být kompletní, aktuální a správná a zejména § 14 odst. 5 zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby:</p> <p>* Pokud nějaká služba nebo úkon bude v katalogu služeb chybět, nestanovuje-li jiný zákon jinak, je možné danou službu nebo úkon řešit i digitálně.</p> <p>Uživatel služby se tedy od 1. 2. 2025 bude oprávněně domáhat činit vše, co v katalogu služeb nenalezne, jako digitální úkon, pokud to povaha tohoto úkonu nebo jiný zákon nevyklučuje.</p> <p>Jednotlivé úkony musí být evidovány jako „dialog“ – klient požaduje, OVM reaguje (nebo naopak). Pokud chcete např. evidovat úkon rozhodnutí o opravném prostředku, je nutné aby mu předcházel i úkon podání opravného prostředku.</p> <p>Upozorňujeme, že při definici vzoru oprávnění k zastupování musíte uvést všechny služby a úkony, vůči kterým je oprávnění účinné. Musíte pak následně řešit proces, který je popsán strukturou služby, aby bylo zcela zřejmé vůči komu a kým je daný úkon činěn i v souvislosti s možností zastupování.</p>

Dotaz	Odpověď DIA
<p>Správnost zápisu úkonů do RPP - výjimky. Lze shrnout obecně pod úkon výjimky, pokud jsou odkazy na ně uváděny v několika paragrafech? Tomu by pak odpovídalo 1 podání. V některých agendách jsou výjimky jako 1 úkon, nicméně vzhledem k zásadním odlišnostem a množství údajů je pro takový úkon vytvořeno x formulářů.</p>	<p>Nelze zodpovědět bez poskytnutí bližších informací.</p>
<p>Otázka digitalizace úkonu "nahlížení do spisu". Z jednání k agendě vyplynulo, že ze Závěru č. 169 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 31. 5. 2019 vyplývá, že správní úřad není povinen poskytovat elektronické kopie část spisu nebo jeho celku.</p>	<p>Uvedené rozhodnutí by mělo být zhodnoceno nakolik je v souladu s požadavkem zákona o právo na digitální služby, § 14 odst. 4:</p> <p><i>Vláda stanoví do 12 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona harmonogram a technické způsoby provedení postupné digitalizace úkonů obsažených v katalogu služeb, které dosud nejsou poskytovány jako digitální služby nebo prováděny jako digitální úkony a jejichž povaha to nevyklučuje, pro období následujících 4 let. Ohlašovatelé agend zajistí digitalizaci těchto úkonů. Po uplynutí tohoto období se všechny tyto úkony poskytují též jako digitální služby nebo se umožňují provádět jako digitální úkony.</i></p>
<p>Pokud jednají dle OR jednatelé společně, jsou ze strany DIA nějaká doporučení, jak v těchto případech korektně udělat podání? Už existuje nějaký vzor, který by mohlo MZe adaptovat? Má být druhý jednatel nějak vyzván k potvrzení? Mají se sejít u jednoho PC a udělat podání společně? Nebo potvrzení druhého/dalšího z jednatelů dělat jinou cestou?</p>	<p>Specifická postavení, které si právnické osoby mohou určit ve svých statutech, nejsou nijak centralizována a při vyřizování služeb se k nim nepřihlíží.</p> <p>Pokud si například Společenství vlastníků jednotek (SVJ) určí, že úkony ve věci dotací činí předseda a alespoň jeden místopředseda, není možné zabránit oprávněné osobě k podání žádosti o dotaci pomocí datové schránky SVJ, ke které má oprávnění. Až následně může dané SVJ označit úkon za neplatný, čemuž orgán veřejné moci vyhoví, do té doby však orgán veřejné moci neověřuje, zda byl úkon v souladu se statutem právnické osoby.</p>

Dotaz	Odpověď DIA
<p>Jaká je zamýšlená min. úroveň mandátového registru ze strany DIA. Jedná se o úroveň práv na úkon nebo i na službu a tím pádem na všechny úkony služby?</p>	<p>Registr zastupování (ReZa) bude obsahovat implicitní a explicitní oprávnění k zastupování (pojem mandát zde není z právního hlediska vhodný)</p> <p>Implicitní oprávnění budou poskytovat centralizované informace ze současných systémů a služeb jako např. základní registr osob (zastupování právnické osoby) nebo evidence obyvatel (zákonný zástupce).</p> <p>Explicitní oprávnění k zastupování, tedy například plné moci a prokury, budou zadávány do ReZa pouze pro ty případy, které vydefiniuje orgán veřejné moci pro své služby formou šablony (vzor plné moci). Pokud tedy potřebuje orgán veřejné moci umožnit pro své služby zadání elektronického oprávnění pomocí ReZa, musí nejprve ve spolupráci s Agenturou zveřejnit šablonu, pomocí které budou moci klienti dané oprávnění zadat.</p> <p>Dle znění výše uvedeného novelizačního zákona je možné jako nejnižší granularitu takového vzoru použít jednotlivý úkon služby navíc s omezením vůči konkrétnímu Orgánu veřejné moci a vůči jednotlivému řízení (například číslo jednací)</p>
<p>Jakou formou bude do RPP (služba RppVypisAgendu6) publikována změna popisu úkonu/služby (nové ID, nějaký příznak data modifikace)? Jak bude řešeno odebrání úkonu (bude úkon označen jako vymazán nebo v response služby úplně zmizí)?</p>	<p><i>Dotaz nebyl zodpovězen věcným útvarem</i></p>
<p>Je možné mít u požadované úrovně i hodnotu bez vyplnění nízká? Jsou systémy MZe, kde úkon nevyžaduje přihlášení přes NIA a podání je postačující pouze autentizačními prostředky MZe bez NIA. Úroveň nízká tak nekoresponduje s realitou.</p>	<p>Dle § 2 zákona č. 250/2017 Sb., je kdokoliv, kdo vyžaduje ověření totožnosti ze zákona nebo z výkonu působnosti, povinen ověřit totožnost pouze kvalifikovaným systémem elektronické identifikace (NIA).</p> <p>Pokud MZe poskytuje služby, u kterých není potřeba ověřovat totožnost, uvede požadovanou úroveň důvěry „žádná“.</p>

Dotaz	Odpověď DIA
Bylo by možné dát do response služby RppVypisAgendu6 i odkaz na eSbírku, aby bylo možné přímo z formuláře agendy poskytnout odkaz na celou legislativu?	Uvedený požadavek budou součástí nové verze služby RppVypisAgendu (z důvodu kompatibility). Nasazení se předpokládá od července 2024, může se ale odložit, pokud dojde k odložení spuštění eLegislativy.
Bude možné přidat do response služby RppVypisAgendu6 přidat i informace o nevhodnosti úkonu k digitalizaci? Tento údaj je v XLS exportu, ale v XML není.	Uvedená informace je součástí otevřený dat.
Bude k dispozici překlad údajů v response služby RppVypisAgendu6 na čitelnější výraz <autocont5:Pusobnost>NENI_VEREJNA</autocont5:Pusobnost> <autocont5:TypKanalů>POSTA</autocont5:TypKanalů>	Uvedená informace je součástí otevřený dat a pro jednotlivé kódy existuje zveřejněný číselník.

From:

<https://archi.gov.cz/> - Architektura eGovernmentu ČR

Permanent link:

https://archi.gov.cz/znalostni_baze:implementace_zopds?rev=1714114597

Last update: 2024/04/26 08:56

